

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Ilmastoasiat kunnassa – toimeenpanoa ja yhteistyötä

Satakunnan ympäristötietoisuus ja -kasvatusverkosto

12.4.2013

Outi Aalto

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Vipuvoimaa

EU:lta

2007–2013

Esityksen sisältö

- Taustaa...
- Hankkeen rahoitus
- Mitä hankkeessa tehdään?
- Hankkeen tavoite
- Lyhyesti ilmasto-ohjelmista
 - Pori, Ulvila, Nakkila
- Ilmastokumppanuus

Taustaa...

- käytännössä jatkoa vuoden 2011 hankkeelle
Ilmastoasioiden hallinta kunnassa – Pori, Ulvila, Nakkila
- selvitettiin kuntien ilmastokysymysten hallintaa (mm. haastattelut)
- laskettiin kasvihuonekaasupäästöt kuntien alueella, kuntien omassa toiminnassa (Kasvener)
- koulutusta ja tiedotusta
- laadittiin kuntiin ilmasto-ohjelmat

- 2011 hankkeessa selvitettiin ja luotiin perusteet ilmastotyölle
→ 2012-2013 lähdetään toteuttamaan käytännössä!

Ilmastoasiat kunnassa – toimeenpanoa ja yhteistyötä

- Pori, Ulvila & Nakkila
- käynnistyi elokuussa 2012, kestää 2013 loppuun
- rahoitus:
 - Varsinais- Suomen ELY: n myöntämä Euroopan aluekehitysrahaston rahoitus 70 %
 - 30 % kuntien omarahoitusosuutta (osuus asukasluvun mukaan)
 - hankkeen kokonaiskustannukset 100 000 €

Ilmastoasiat kunnassa – toimeenpano ja yhteistyötä

- Porin kaupungin ympäristövirasto hallinnoi
- Projektipäällikkö
- Ohjausryhmä

Arttu Tuominen (pj.), ympäristötoimenhoitaja, Ulvilan kaupunki

Matti Lankiniemi, ympäristöjohtaja, Porin kaupunki

Kari Ylikoski, ympäristösihteeri, Nakkilan kunta

Jari Lampinen, ilmansuojeluinsinööri, Porin kaupunki

Minna Koivukangas, EU-koordinaattori, Varsinais-Suomen ELY-keskus

Outi Aalto, projektipäällikkö (siht.), Porin kaupunki

- Suunnitteluryhmä

Mitä hankkeen aikana tehdään?

Ilmasto-ohjelmien toimeenpanoa kunnissa

- **tapaamiset kuntien ilmastotiimien/ ilmastotyöryhmien kanssa**
- **käynnit hallintokunnissa**
- **tiedotusta ilmastoasioista**
- **järjestetään koulutustilaisuuksia ja ollaan mukana muissa tapahtumissa, mm.:**
 - **PYÖRÄLLÄ TÖIHIN 14.5.2013 (PYÖRÄILYVIIKKO)**
 - **MAAILMAN YMPÄRISTÖPÄIVÄ 5.6.2013**
”Kestävän rakentamisen kesäpiknik Veturitalleilla”
 - **AUTON VAPAAPÄIVÄ?**
 - **ILMASTOTALKOOT V SYKSYLLÄ 2013**
 - **”ILMASTOTOHTORI”?**

Mitä hankkeen aikana tehdään?

- Laajennetaan kohderyhmää kunnista yrityksiin ja yhteisöihin
- Tehdään yhteistyötä ja luodaan verkostoja elinkeinoelämän, yritysten ja yhteisöjen kanssa

Hankkeen tavoitteet

- tuetaan ilmasto-ohjelmissa olevien tavoitteiden saavuttamista käynnistämällä tarvittavia toimenpiteitä
 - verkostojen luominen
 - pidetään ilmastoasioita esillä
 - lisätään vuorovaikutusta kunnan eri toimijoiden välillä
- hankkeen aikana muodostettuja vuorovaikutussuhteita voidaan hyödyntää hankekunnissa jatkossa
- hyvät käytännöt voivat olla esimerkkeinä myös muiden kuntien ilmastotyölle

Porin kaupungin ilmasto-ohjelma

- Toukokuussa 2010 päätös ilmasto-ohjelmasta (KV)
- Perustettiin virkamiestyöryhmä valmistelemaan ilmasto-ohjelmaa, pj:na Jari Lampinen ympäristövirastosta, muina jäseninä edustajat mm. Pori Energia, Porin Linjat, TPK, Palveluliikelaitos, Perusturvakeskus, Hallintokeskus, Porin Jätehuolto
- KV hyväksyi ilmasto-ohjelman huhtikuussa 2012 ohjeellisena noudatettavaksi

Porin kaupungin ilmasto-ohjelmasta...

- **TAVOITE: 20 % päästövähennys vuoteen 2020 mennessä (verrattuna v. 1990)**
= 9191 CO₂-ekvivalenttonnia
(v. 2009 Porin kaupungin ajoneuvoliikenteen päästöt n. 10 000 CO₂-ekv. tonnia)
- **Merkittävimmät toimialat: energian tuotanto ja kulutus, ajoneuvoliikenne**
- **Vaatii kaikilta hallintokunnilta toimintatapamuutoksia**
- **Esimerkkejä toimenpiteistä:**
 - **Pori Energia: puun ja kierrätyspolttoaineen lisäys polttoainevirrassa, kaukolämpöverkon laajentaminen**
 - **Porin Linjat ja ajoneuvokeskus: uudet autot , linja-autot ja työkoneet vähäpäästöisiä**
 - **Henkilöstöpalvelut: työsuhdematkalippu (selvitys), sähköiset lomkkeet**
 - **TPK: energiansäästöinventoinnit, uusiutuvan energialähteiden lisääminen, katuvalaistuksen uusiminen**
 - **Hankintapalvelut: ympäristö- ja energiatehokkuuskriteerit hankinnoissa**
 - **videoneuvottelut**
 - **energiansäästökoordinaattori**

Ulvilan kaupungin ilmasto-ohjelmasta

- Porin seutukunnan ilmasto-ohjelmasta (2008) terävöitettiin omat tavoitteet
- Muutamia tavoitteita:
 - edistetään uusiutuvan energian käyttöä
 - tehostetaan energiankulutuksen seurantaa
 - laajennetaan kaukolämpöverkkoa
 - parannetaan julkisen liikenteen ja kevyen liikenteen mahdollisuuksia
 - taloudellisen ajotavan koulutus
 - paikallisjunaliikenteen kehittäminen
 - lisätään lähi-, luomu- ja kasvisruuan osuutta

Nakkilan kunnan ilmasto-ohjelmasta

- Porin seutukunnan ilmasto-ohjelmasta (2008) terävöitettiin omat tavoitteet
- Muutamia tavoitteita:
 - pyritään siirtymään hakepolttoaineen käyttöön kunnan om. kiinteistöissä
 - tehdään logistinen tarkastelu paljon ajoa vaativissa kunnan palveluissa (mm. koulukuljetukset, ruokapalvelu)
 - vähennetään työmatkaliikennettä etätyön ja työaikojen jouston avulla

Mitä hankkeen aikana tehdään?

- Otetaan yhteyttä eri alojen yrityksiin ja pyritään saamaan niitä mukaan talkoisiin ilmastopäästöjä vähentämään

= ILMASTOKUMPPANUUS

- tekevät oman suunnitelmansa päästöjen vähentämiseksi
- tavoitteena noin 10 yritystä
- haasteen saa n. 15 yritystä/ yhteisöä, muilla myös mahdollisuus tulla mukaan

Ilmastokumppanuus

- **JÄTEHUOLTO:**
- Jätteiden lajittelu, yrityksen omassa toiminnassa (paperi, pahvi, energia, lasi, metalli, seka, SER, vaarallinen jäte), asiakkaat (kierrätyspiste, paristojen vastaanotto)
- Jätteiden synnyn vähentäminen, vähän pakattujen tuotteiden suosiminen
- Kannustaminen kestokassien käyttöön (kauppakassit, hedelmäpussit)
- Ruokahävikin vähentäminen
- **ENERGIA:**
- Lämmitysjärjestelmä, siirtyminen uusiutuvaan energiaan
- Pakastealtaiden kattaminen
- Maitokaappien peittäminen esim. yön ajaksi
- Valaistuksen ohjaaminen, turhien valojen sammutus
- Valaistuksen uusiminen, LED-valot, energiansäästölamput
- Ikkunoiden ja ovien tiivistys
- Ekotehokkaat liukuovet
- Kuljetukset
- **TOIMISTOSSA:**
- Paperin säästö, kaksipuolinen mustavalko-tulostus
- Tietokoneiden virransäästöasetukset
- Ekologiset toimistotarvikkeet, esim. ympäristömerkki tai EU-kukka paperissa
- Energy Star- tulostimet, tietokoneet ym.
- Värikasettien toimitus oikeaan paikkaan
- Työntekijöiden perehdyttäminen ympäristöasioihin
- **SIIVOUKSESSA:**
- Ympäristöystävälliset pesu- ja puhdistuaineet
- **VEDENSÄÄSTÖ:**
- Vettä säästävät hanat, wc-kalusteet, pesukoneet ym.
- Veden kulutuksen seuranta
- **MUUTA:**
- Lähi- kasvis- ja luomuruuan sekä kotimaisen luonnonkalan suosiminen sesongit huomioiden
- Valmiiden ruokien myynti, ympäristöystävälliset pakkaukset
- Ekovinkit kaupassa, ”Kauppias suosittelee”
- Joutsenmerkki, EU-kukka, esim. pesuaineet
- Hiilijalanjälkimerkintä
- **TAPAHTUMIIN OSALLISTUMINEN**

KIITOS !

**Outi Aalto
Porin kaupunki
Ympäristövirasto
outi.aalto@pori.fi
044 701 33 39**